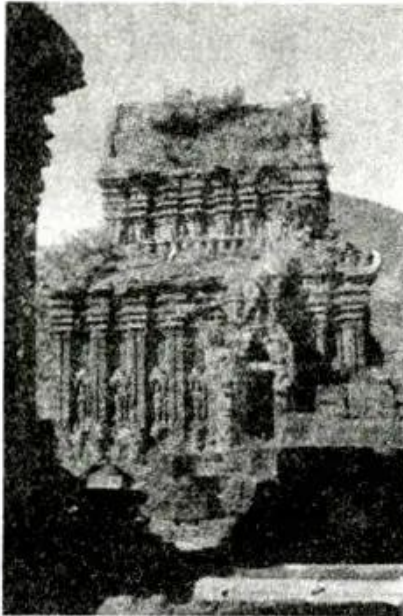

BẢO VỆ DI SẢN VĂN HOÁ

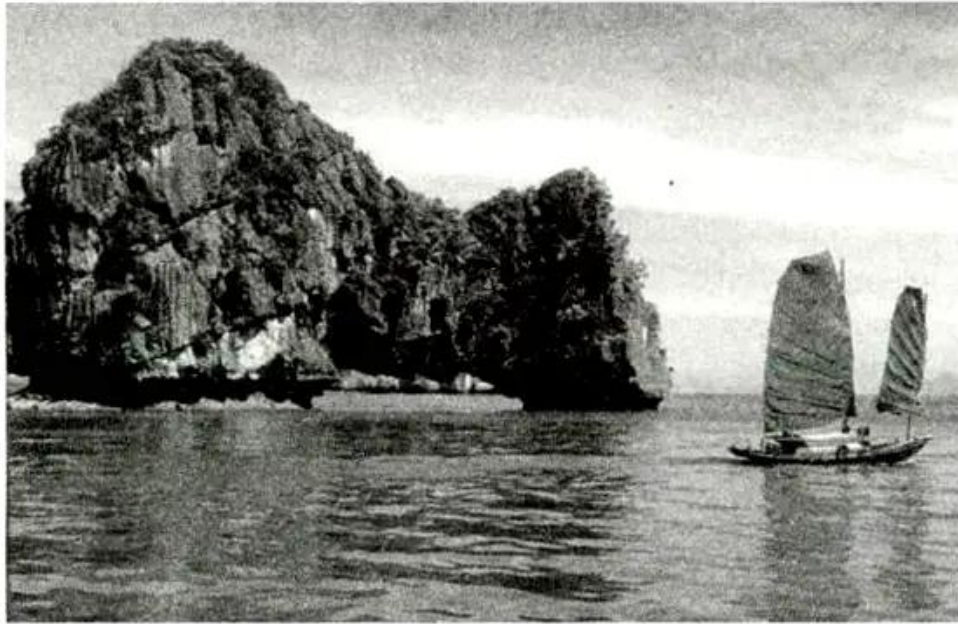
1 QUAN SÁT ẢNH

Di sản văn hoá Mỹ Sơn -
tỉnh Quảng Nam
(Ảnh : TTX Việt Nam)

Bến Nhà Rộng - Thành phố Hồ Chí Minh
(Ảnh : Thông tấn xã Việt Nam)

Vịnh Hạ Long - tỉnh Quảng Ninh
(Ảnh : Thông tấn xã Việt Nam)

Gợi ý

- a) Em hãy nhận xét đặc điểm và phân loại những bức ảnh trên.
- b) Em hãy nêu một số danh lam thắng cảnh, di tích lịch sử, di sản văn hoá ở địa phương, ở nước ta và trên thế giới.
- c) Việt Nam đã có những di sản nào được UNESCO xếp loại là di sản văn hoá thế giới ?
- d) Tại sao phải giữ gìn, bảo vệ những di sản văn hoá, danh lam thắng cảnh, di tích lịch sử - văn hoá ?
- đ) Chúng ta cần làm gì để bảo vệ, giữ gìn những di tích lịch sử, di sản văn hoá và danh lam thắng cảnh ?
- e) Nhà nước ta có quy định như thế nào về bảo vệ và sử dụng di tích lịch sử, di sản văn hoá và danh lam thắng cảnh ?

2 NỘI DUNG BÀI HỌC

a) Khái niệm

Di sản văn hoá bao gồm di sản văn hoá phi vật thể và di sản văn hoá vật thể, là sản phẩm tinh thần, vật chất có giá trị lịch sử, văn hoá, khoa học, được lưu truyền từ thế hệ này qua thế hệ khác.

- *Di sản văn hóa phi vật thể* là sản phẩm tinh thần có giá trị lịch sử, văn hoá, khoa học, được lưu giữ bằng trí nhớ, chữ viết, được lưu truyền bằng truyền miệng, truyền nghề, trình diễn và các hình thức lưu giữ, lưu truyền khác, bao gồm tiếng nói, chữ viết, tác phẩm văn học, nghệ thuật, khoa học, ngữ văn truyền miệng, diễn xướng dân gian, lối sống, nếp sống, lễ hội, bí quyết về nghề thủ công truyền thống, tri thức về y, dược cổ truyền, về văn hoá ẩm thực, về trang phục truyền thống dân tộc và những tri thức dân gian khác.

- *Di sản văn hoá vật thể* là sản phẩm vật chất có giá trị lịch sử, văn hoá, khoa học, bao gồm di tích lịch sử - văn hoá, danh lam thắng cảnh, di vật, cổ vật, bảo vật quốc gia.

+ *Di tích lịch sử - văn hoá* là công trình xây dựng, địa điểm và các di vật, cổ vật, bảo vật quốc gia thuộc công trình, địa điểm đó có giá trị lịch sử, văn hoá, khoa học.

+ *Danh lam thắng cảnh* là cảnh quan thiên nhiên hoặc địa điểm có sự kết hợp giữa cảnh quan thiên nhiên với công trình kiến trúc có giá trị lịch sử, thẩm mỹ, khoa học.

b) Ý nghĩa của việc bảo vệ di sản văn hoá

Di sản văn hoá là tài sản của dân tộc, nói lên truyền thống của dân tộc, thể hiện công đức của các thế hệ tổ tiên trong công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, thể hiện kinh nghiệm của dân tộc trên các lĩnh vực.

Những di sản đó cần được giữ gìn, phát huy trong sự nghiệp xây dựng, phát triển nền văn hoá Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc và đóng góp vào kho tàng di sản văn hoá thế giới.

c) Những quy định của pháp luật về bảo vệ di sản văn hoá

- Nhà nước có chính sách bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hoá.
- Nhà nước bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của chủ sở hữu di sản văn hoá. Chủ sở hữu di sản văn hoá có trách nhiệm bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hoá.
- Nghiêm cấm các hành vi :
 - + Chiếm đoạt, làm sai lệch di sản văn hoá.
 - + Huỷ hoại hoặc gây nguy cơ huỷ hoại di sản văn hoá.
 - + Đào bới trái phép địa điểm khảo cổ, xây dựng trái phép, lấn chiếm đất đai thuộc di tích lịch sử - văn hoá, danh lam thắng cảnh.

+ Mua bán, trao đổi và vận chuyển trái phép di vật, cổ vật, bảo vật quốc gia thuộc di tích lịch sử - văn hoá, danh lam thắng cảnh ; đưa trái phép di vật, cổ vật, bảo vật quốc gia ra nước ngoài.

+ Lợi dụng việc bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hoá để thực hiện những hành vi trái pháp luật.

3 BÀI TẬP

a) Trong những hành vi dưới đây, hành vi nào là góp phần giữ gìn, bảo vệ, hoặc phá hoại di sản văn hoá ?

- (1) Đập phá các di sản văn hoá ;
- (2) Di chuyển cổ vật, bảo vật quốc gia bất hợp pháp ;
- (3) Phát hiện cổ vật đem nộp cho cơ quan có trách nhiệm ;
- (4) Lấy cắp cổ vật về nhà ;
- (5) Buôn bán cổ vật không có giấy phép ;
- (6) Vứt rác bừa bãi xung quanh di tích ;
- (7) Giữ gìn sạch đẹp di tích, danh lam thắng cảnh ;
- (8) Nhắc nhở mọi người giữ gìn, bảo vệ di sản văn hoá ;
- (9) Tổ chức tham quan, tìm hiểu di tích lịch sử ;
- (10) Cất giấu cổ vật cho bọn buôn lậu ;
- (11) Giúp các cơ quan chuyên môn sưu tầm cổ vật ;
- (12) Giúp các cơ quan có trách nhiệm ngăn chặn những người phá hoại di sản văn hoá ;
- (13) Lấn chiếm, xây dựng trái phép trên đất của các di tích đã được xếp hạng.

b) Trong một lần đi tham quan thắng cảnh Vịnh Hạ Long, thấy trên vách các hang động có những chữ khắc hoặc viết chằng chịt tên, ngày tháng của những người đến thăm, bạn Dung bày tỏ thái độ phê phán, không hài lòng về những việc làm đó. Ngược lại, có một số bạn lại đồng tình, vì theo họ thì việc khắc chữ trên vách đá là một kỉ niệm của du khách để cho hậu thế biết : nơi đây đã có người đến thăm vào thời gian nào.

- Em đồng tình với quan điểm nào ? Vì sao ?

c) Hãy sưu tầm tranh ảnh, tư liệu có nội dung về di sản văn hoá của Việt Nam và thế giới để trưng bày tại lớp vào giờ học Giáo dục công dân tuần sau.

d) Em hãy tìm hiểu và trình bày tóm tắt về một vài loại di sản văn hoá vật thể hoặc di sản văn hoá phi vật thể của địa phương, của đất nước mà em biết.

đ) Hãy tìm hiểu một vài việc làm của những người xung quanh mà em cho đó là những hành vi bảo vệ hoặc xâm hại đến di sản văn hoá.

e) Hãy xây dựng kế hoạch một buổi tham gia dọn vệ sinh tại các di tích lịch sử hoặc danh lam thắng cảnh ở địa phương.